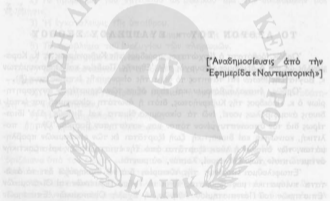

Εφημερίδα

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΙ ΑΙ ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

[Αναδημοσίευση από την
"Εφημερίδα «Ναυτεμπορική»]

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΙ ΑΙ ΑΝΩΤΑΤΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΣΧΟΛΑΙ

[Αναδημοσιεύομεν τὸ κατωτέρω ἄρθρον τοῦ κ. Εἰθ. Σκόθου ἐκ τῆς «Ναυτεμπορικῆς» (Τρίτη 30-8-1960), ὡς καὶ τὴν ἀπάντησιν εἰς αὐτὸ τοῦ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου. Τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Σκόθου θίγει ὀντως θετικὰ καὶ βασικὰ ἐρωτήματα καὶ ὑπομνήσκει τὰ καθήκοντα τῶν Σχολῶν τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως. Ὁ κ. Παπαϊωάννου, ὡς τ. Κοσμητορ τῆς Σχολῆς, ἐπίσης μὲ τὴν αὐτὴν θετικότητα, ὑπομνήσκει εἰς τὸν ἐν λόγῳ ἀρθρογράφον διὰ τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς ἐξεπλήρωσε πλήρως τὸ χρέος τῆς ὡς πνευματικοῦ ἰδρυμάτος. Μὲ τὴν αὐτὴν θετικότητα ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν δικαίαν ἐπερηφάνειαν, τονίζομεν, τοῦ δημοσιογράφου, δὴλοῦ καὶ σωμαρασταίου εἰς πᾶσαν ὥραν ἐπὶ τῆς Χώρας μας προσπάθειαν.]*

Σ. Σ.

Τὸ ἄρθρον τοῦ κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΣΚΟΘΟΥ

Ὁρθῶς, ὀρθότατα ὁ ἐξοχώτατος πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Κ. Καραμανλῆς ὡς καὶ ὁ ἀξιότιμος ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Βογιατζῆς ἴδισαν ἐπὶ τάπητος τὸ θέμα τῆς οἰκονομικῆς ἐκπαιδεύσεως (*).

Ὁρθῶς, ἐπαναλαμβάνομεν καὶ εἶναι ἀξίος τῶν θερμότερων συγχαρητηρίων ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, διότι ἡ ἀνωτάτη οἰκονομικὴ μαρ ἐκπαιδευσὶς ἀναμφιβόλως νοσεῖ, ἐνῶ τὰ οἰκονομικὰ θέματα καὶ διεθνῶς, ἀλλ' ἰδιαιτέρως διὰ τὸν ὑποαναπτυγμένον τόπον μας, κατέστησαν βασικά. Ὅλη ἡ πολιτικὴ, κοινωνικὴ καὶ διοικητικὴ ζωὴ ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων, τῶν ὁποίων ἡ λύσις ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ πρακτικὴν ἀντιμετώπισιν τῶν. Οἱ καιροί, λοιπόν, οὐ μενετοί.

Ἐπιφειλοῦμαι ἐπομένως τῆς εὐκαιρίας διὰ νὰ διακηρύξω ὅτι τὰ ἀνωτάτα πνευματικὰ μας ἱδρύματα, ἦτοι τὸ Τμῆμα Πολιτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἡ Σχολὴ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἡ Ἀνωτάτη Σχολὴ Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν, ἡ Πάντειος Σχολὴ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν καὶ αἱ Ἀνώταται Βιομηχανικαὶ Σχολαὶ Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἐξακολουθήσουν νὰ εἶναι περιορισμένα μέσα εἰς τοὺς τοίχους τῶν ἱδρυμάτων, ἀλλὰ πρέπει νὰ καταστήσῃν ἑστίαι διαφωτίζουσαι τὴν κοινωνίαν καὶ τὸ Κράτος ἐπὶ τῶν βασικῶν προβλημάτων τῆς χώρας. Πρέπει ἐπιτέλους, ν' ἀντιληφθοῦν οἱ κ.κ. Καθηγηταὶ ὅτι δὲν εἶναι δάσκαλοι ἀναμηρμακάζοντες κατ' ἔτος τὴν αὐτὴν ὕλην, ἀλλ' οὐσίως διὰ παράγοντες

(*) Σ.Σ. Ἐνοεῖ ὁ συγγραφεὺς τὸ θέμα τῆς ἱδρύσεως Οἰκονομολογικῆς Σχολῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν καὶ τὴν κατάργησιν τοῦ Οἰκονομικοῦ Τμήματος τῆς Α.Σ.Ο. & Ε.Ε.

πνευματικής κινήσεως, καθοδηγηται του λαού, πολύτιμοι σύμβουλοι της Κυβερνήσεως, όταν μάλιστα επί κεφαλής αυτής εύρισκεται τόσοσόν Ρέκτης Πρόεδρος.

Θέτω λοιπόν υπ' όψιν του, ως επίσης και του άρμοδιου και άριστου ύπουργου της Παιδείας, ως και των άλλων λαμπρών συνεργατών του, των ύπουργών Συντονισμού, Οικονομικών, Βιομηχανίας, Έμπορίου, Γεωργίας, Έργασίας, θέματα τά όποία έπρεπε ήδη να είχαν μελετηθή από τά άνωτάτα οικονομικά ίδρύματα και να είχαν προβληθή δημοσίως εις συζητήσιν μετά των άρμοδιών έπιστημόνων και οικονομικών κύκλων, διότι επιβάλλεται ή ανταλλαγή των άπόψεων της Έπιστήμης και της Πείρας, διότι πάσα λύσις στηριζόμενη άσφαλώς έπ' αούτων των δύο, δύναται να είναι έπιωφελής διά τό σύνολον.

Ίδού λοιπόν τά προτεινόμενα βασικά θέματα και έρωτώμεν τί έπράξαμεν ή επί τέλους τί δύναται εις τό μέλλον να γίνη :

- 1) Προγραμματισμός : Θεωρητική εξέτασις, πρακτικά ύποδειξις.
- 2) Το πρόβλημα του έπιτοκίου ως βασικού δια την οικονομική μας εξόρμησιν.
- 3) Η έγκατάλειψις της ύπαίθρου.
- 4) Η ευρωπαϊκή αγορά και ή συμμετοχή της Έλλάδος.
- 5) Το πρόβλημα του ίσοζυγίου των πληρωμών.
- 6) Τά εξαγωγίμα έλληνικά προϊόντα.
- 7) Το ένδοκιοστάσιον και αι οικονομικά, δημοσιονομικά, κοινωνικά και τουριστικά του έπιπτώσεις.
- 8) Το Έλληνικόν Λογιστικόν σχέδιον, ή όργάνωσις και ή χρηματοδότησις των έπιχειρήσεων.
- 9) Η έκβιομηχανίσις της Χώρας.
- 10) Το πρόβλημα του ύπεδάφους.

Ό σοφός καθηγητής κ. Συμπαρούνης απέκάλυψεν ότι δεν γίνονται τά όριζόμενα υπό του Νόμου μαθήματα εις τάς Οικονομικάς μας Σχολάς. Συνυπεύθυνοι και αι Σχολαί και ή έπιπτεύουσα Αρχή.

Ό ίδιος απέκάλυψεν ότι πολλοί Καθηγητάι εισπράττουσιν άνελλιπώς την Ιην έκάστου μηνός τάς άποδοχάς των, άλλ' ούδεμίαν μετά τον διορισμόν των έπιστημονικήν έργασαν εμφανίζουν ούδέ αυτάς τάς παραδόσεις των δημοσιεύουσιν.

Καιρός είναι με την πρωτοβουλίαν του κ. Προέδρου της Κυβερνήσεως, να «βγουν από τό καθούκι» των οι κ.κ. Καθηγηταί και ν' άπασχοληθούν, ως πνευματική ήγεσία με τά προβλήματα του έλληνικού λαού και να βοηθήσουν την Κυβέρνησιν εις την καλύτεραν των έπίλυσιν. Άρκοσν οι μανδαρίνοι των ύπουργείων. Δέν πρέπει να προστεθοσν εις αυτούς οι μανδαρίνοι της εκπαίδευσίως. Ό λαός σέβεται, έκτιμά και άγαπά μόνον όσους εύρίσκονται εις τό πλευρόν του. Και περισσότερον παντός άλλου πρέπει να του παρασταθοσν οι πνευματικοί του ήγέται.

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑ-ΓΩΑΝΝΟΥ(*)

Πολύ αξιόλογον τὸ ἄρθρον τοῦ διακεκριμένου συνεργάτου Σας κ. Εὐαγγέλου Σκόθου περὶ τῶν ζητημάτων τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου τῶν ἀνωτάτων οικονομικῶν σχολῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων θυνάμει, βεβαίως, τοῦ Νόμου ἀλλὰ προπαντὸς θυνάμει τῆς πρωτοποριακῆς δραστηριότητός της ἔχει ἐνταχθῆ καὶ ἡ Ἀνωτάτη Βιομηχανικὴ Σχολή, ἡ ὁποία ὄχι μόνον ἀνεδείχθη ὡς Σχολή ἀλλὰ καὶ ὡς ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον ἀκτινοβολοῦν πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν, ἐντὸς, φυσικὰ, τῶν πλαισίων τῶν ἀρμοδιοτήτων τῆς Σχολῆς. Εἶμαι συνεπῶς, ὑποχρεωμένος, προκαλούμενος ἄλλως τε καὶ παρ' οὗτοῦ καὶ παρὰ τῆς τόσο ἀγαπητῆς «Ναυτεμπορικῆς».

— 1 —

Ἡ Σχολή δὲν περιορίσθη εἰς τὴν στενὴν σχολικὴν ἐργασίαν. Εἶναι ὑπερήφανος διότι, παρὰ τὴν ἄλλειψιν οικονομικῶν μέσων — μέχρι σήμερον ἀπὸ τοῦ 1948 ἔχει τύχει ἐνισχύσεως ἀπὸ τὸ Κράτος ΜΟΝΟΝ 1.200.000 περίπου σημερινῶν δραχμῶν — ἀνέπτυξε δραστηριότητα ἐξωσχολικὴν, ἡ ὁποία τόσοσ δικαίως ἔχει ἐκτιμηθῆ παρ' ὄλων. Ἡ δρᾶσις της ἐμφαίνεται ἐκ τῶν κάτωθι συνοπτικῶς σημειωμένων :

α) Ἐκ τῶν 8000 περίπου σελίδων τοῦ ἐπιστημονικοῦ της ὄργανου «ΣΠΟΥ-ΔΑΙ», τοῦ πινόντος τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομικοδιοικητικὴν ἐπιστημονικὴν ἐπιστήμην, ὡς καὶ ἐκ τῶν 3000 περίπου σελίδων τοῦ τόσοσ διαφωτιστικοῦ της ὄργανου «ΝΕΑ τῆς Α.Β.Σ.», β) ἀπὸ τὰς 2200 περίπου σελίδας 8 ἐπιστημονικῶν ἐπετηρίδων της, γ) ἀπὸ τὰς ὑπὲρ 220 περίπου διαλέξεις της ἐντὸς μιᾶς δεκαετίας διαπρεπῶν Ἑλλήνων καὶ ξένων ἐπιστημόνων καὶ πολιτικῶν, δ) ἐκ τῶν «Δημοσίων Συζητήσεων» καὶ «Εἰδικῶν Δεκαημέρων» (Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης, Τὰ Ἑλληνικὰ Καπὰ, ἡ Βιομηχανία Τουρισμοῦ, τὸ Περθεμειὸν Ἑλλάδος — Ἰταλίας, αἱ Κοινωνικαὶ Σπουδαὶ κ.τ.λ.), ἐκ δημοσίων δηλονότι συζητήσεων ἐπιστημόνων καὶ ἐνδιαφερομένων οἰκονομικῶν καὶ πολιτικῶν παραγόντων, κατὰ τὰς ὁποίας ἐλευθέρως ἐξητάσθησαν ζήοντα πρόβλήματα τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς καὶ ὄχι εἰς χῶρον κλειστὸν ἐνώπιον διῆθεν ἀρμοδίων καὶ ε) ἀπὸ ὑπὲρ τὰς 20.000 σελίδας 127 ἐπιστημονικῶν καὶ διαφωτιστικῶν πρωτοτύπων ἢ ἐκ μεταφράσεως βιβλίων καὶ μονογραφιῶν ἐπὶ θεμάτων κοινωνιολογικῶν, οἰκονομικῶν, διοικητικῶν, ὀργανωτικῶν, τουριστικῶν, ναυτιλιακῶν, στατιστικῶν, λογιστικῶν, προγραμματισμοῦ κ.τ.λ. Ἡ Σχολή μας ἀπέβη — εἰς βᾶρος τῶν ἀμοιβῶν τῶν Καθηγητῶν κατὰ τὴν περίοδον 1948, 1959 — εἰς τῶν μεγαλυτέρων — ἀν ὄχι ὁ μεγαλύτερος — Ἐκδοτικῶν Ὀργανισμῶν τῆς χώρας μας, τόσοσ ἀξιοβηρητῶς πτωχῆς εἰς ἐκδοτικὴν ἐπίθεσιν.

(*) Ὡς πληροφοροῦμεθα ἡ «Ναυτεμπορικὴ» ἀπημύνη καὶ εἰς ἄλλους Καθηγητὰς, Προέδρους Ἐπιμελητηρίων καὶ Ὀργανώσεων λόγῳ τῆς σπουδαιότητος τοῦ θέματος.

Ἐξαιρετικῆς Ἑθνικῆς σημασίας εἶναι τὸ πρόβλημα τὸ ὁποῖον θέτει ὁ ἀξιοτίμος Συνεργάτης Σας κ. Εὐ. Σκόθου σχετικῶς μὲ τὴν ἀνάγκην ὅπως αἱ Σχολαὶ καὶ τὰ στελέχη των ἀσχοληθοῦν μὲ τὰ μεγάλα προβλήματα τοῦ τόπου. Ἀναγράφει 10 θέματα τὸν ἀριθμὸν, ἐνῶ θὰ ἠδύνατο ν' ἀναφερθῶσι περισσότερα καὶ ἰδίᾳ τὸ πρόβλημα τῆς ὑποαπασχολήσεως, τῆς οἰκονομικῆς ἐν γένει ἀναπτύξεως, τῆς τουριστικῆς, τῆς ναυτιλίας καὶ ἰδίᾳ τῆς μετατροπῆς τοῦ Πειραιῶς εἰς διεθνὲς ναυτιλιακὸν κέντρον, δι' ἐγκαταστάσεως εἰς αὐτὸν τῶν ἑλληνικῶν *ἐφοπλιστικῶν* γραφείων τοῦ ἐξωτερικοῦ κ.τ.λ.

Πάντως ἡ Σχολὴ ἐξεπλήρωσε τὸ χρέος της καὶ κακῶς δὲν ἐξαιρέται τὸ γεγονός τοῦτο. Ἡ Σχολὴ καὶ διὰ διαλέξεων καὶ διὰ Δημοσίων Συζητήσεων, ὡς καὶ διὰ ποικίλων δημοσιευμάτων, ἀπασχολήθη μὲ ΤΙΝΑ ἐκ τῶν προτεινομένων ὑπὸ τοῦ κ. Σκόθου θεμάτων, διότι μὲ ΟΛΑ ἦτο ἀδύνατον ἢ ἦτο ἀναρμοδία.

α) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ. Ἡ Σχολὴ εἶχε δηλώσει ἐπισήμως τῷ 1957 ὅτι θὰ ὠργάνωνε «Δεκαήμερον Δημοσίας Συζητήσεως». Δὲν ἐπραγματοποίησε τοῦτο διότι ὀρθῶς ἡ Κυβέρνησις συνέστησε μεγάλην «Ἐπιτροπὴν Προγραμματισμοῦ» καὶ φυσικὰ ἰθὺς ἐβλήθη ὅτι θὰ ἦτο ἀπρεπὲς νὰ παρεμβληθῆ καὶ δὴ ἀπρόσκλητος! Πάντως ἀπὸ τὸ προπαρελθὸν ἔτος συνέστησε παρὰ τῷ «Γραφείῳ Ἐρευνῶν» εἰδικὸν «Τμήμα Οἰκονομικοῦ Προγραμματισμοῦ», τὸ ὁποῖον ὠργάνωνε σειρὰν διαλέξεων, μαθημάτων καὶ συζητήσεων ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς γραμμικῆς οἰκονομικῆς ἀναλύσεως καὶ τοῦ σχετικοῦ συστήματος *Δεστέριεφ*, τοῦ ἐφαρμοσθέντος ἐν Ἀμερικῇ, Ρωσίᾳ καὶ ἄλλαις χώραις, ἀπὸ τινων δὲ ἡμερῶν ἔθεσεν εἰς κυκλοφορίαν τόμον ἐκ 384 σελίδων σχετικὸν μὲ τὴν μέθοδον αὐτὴν τῆς οἰκονομικῆς ἀναλύσεως, διὰ τὸν ὁποῖον δικαίως εἶναι ὑπερήφανος ἡ Σχολή. Παρὰ τὴν ἀπαιτείαν τὸ παγκοσμίου φήμης βιβλίον τοῦ Καθηγητοῦ κ. Α. Παπανδρέου, ὅπου ἐκτίθενται αἱ ἐντελῶς νεώτεροι ἀπόψεις τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιστήμης. Ἡ Σχολὴ ἐπομένως προσέφερε, μὲ τὰ πενιχρά οἰκονομικά της μέσα, εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους πολιτικούς, ἐπιστήμονας, καὶ οἰκονομικοὺς παράγοντας τὴν δυνατότητα τῆς μελέτης τοῦ θέματος τοῦ προγραμματισμοῦ μὲ τὰς συγχρόνους ἀντιλήψεις τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιστήμης. Τί ἄλλο νὰ πράξῃ; *Φυσικὰ ἐξέρχεται τῶν πλαισίων τῆς ἀρμοδιότητός της καὶ τῶν δυνατοτήτων της ἢ κατὰ τὴν Προγράμματος διὰ τὴν Χώραν. Τοῦτο εἶναι ἔργον τοῦ πολιτικοῦ κόσμου καὶ οὐκ τῶν Σχολῶν.*

β) ΕΠΙΤΟΚΙΟΝ. Τὸ βασικὸν τοῦτο θέμα δὲν ἀπασχόλησε, πράγματι, τὴν Σχολὴν, παρὸτι παραπάντων ἀνομολογεῖται ὅτι οἱ ὄροι τοῦ δανεισμοῦ κεφαλαίων—ὄχι μόνον τοῦ ἐπιτοκίου—ἐκ μέρους τῶν ἐπιχειρήσεων, καὶ ἰδίᾳ τῶν βιομηχανικῶν, καθιστοῦν προβληματικὴν τὴν ἀνάπτυξίν των. Ἀπὸ τοῦ 1952, ὅποτε ἦμην Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου, ἀνέπτυξα τὰς ἀπόψεις μου ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ἀλλὰ συνήντησα πλήρη ἀντίδρασιν ἐντοπίων καὶ ξένων, ὥστε ἡ συζήτησις ἐν τῇ Σχολῇ θ' ἀπέτιλε βόμβαν εἰς βάρος της. Δὲν ἦτο δυνατόν, ἐπομένως, ἄλλως γενέσθαι, εἰμὴ ἡ Σχολὴ νὰ σιωπήσῃ. Ἄλλοι Ὅργανισμοὶ καὶ Σχολαὶ εἶναι ἀρμοδιώτεροι.

γ) Η ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΙΣ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ. Θέμα, άναντιρρήτως, έξόχου έθνικής σημασίας, την όποίαν όλως ίδιαιζόντως έτόνισα εις όμιλίαν μου εις την «Σχολήν Ξεναγών», δημοσιευθείσαν εις τό ύπ' άριθ. 37 τεύχος του περιοδικού «ΝΕΑ τής Α.Β.Σ.» (σελ. 13 και έπ.). Τό έν λόγω θέμα, έλπίζω, ότι 'άπασχολήση έφέτος τό «Κέντρον Κοινωνικών Σπουδών» τής Σχολής. Έπιθυμώ επίσης νά παραπέμνω πάντα ένδιαφερόμενον εις την όμιλίαν μου κατά τό 1958 επί τη λήξει των έργασιών του «Διεθνούς Δημογραφικού Σεμιναρίου», του όργανωθέντος παρά τής Έθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (δρα σελ. 68 του Γ' τόμου τής «Έπετηρίδος του Κέντρον Στατιστικής Υπηρεσίας» (1958). Πάντως τό θέμα είναι τόσο σοβαρόν, ώστε περί αυτό έπρεπε νά γίνη γενική του Έθνους κινητοποίησης, ίσως με την πρωτοβουλίαν του Έθνικού Βασιλικού Ίδρύματος. Η Σχολή, έν πάση περιπτώσει, προσεπάθησε νά κινητοποιήση τους σπουδαστάς και πτυχιούχους τής πρós μέλτην των προβλημάτων των Κοινοτήτων και Τουριστικών περιοχών και έδημοσίευσεν ήδη λαμπράς έργασίας.

δ) ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ. Η Σχολή όργάνωσε «Δεκαήμερον Συζητήσεων», διά την Ευρωπαϊκήν Οικονομικήν Κοινότητα, τός όποιας περιέλαβεν εις τόμον 500 περίπου σελίδων, ό όποιος διά νά χρησιμοποιήσω φράσιν έλεκτικού ξένου έπιστήμους, γνωρίζοντος την έλληνικήν, αποτελεί εκόσμημα διά την σχετικήν διεθνή βιβλιογραφίαν και πολύτιμον στοιχείον του Όργανισμου Ευρωπαϊκής Συνεργασίας». Η Σχολή, επομένως, εξεπλήρωσε πλήρως τό καθήκον τής.

ε) ΙΣΟΖΥΓΙΟΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ. Η Σχολή, μετά πρότασιν του φίλου τής μεγαλειπόρου κ. Καράκωστα, ειχεν άναγγείλει την όργάνωσιν κατά τό λήξαν έτος σχετικής «Έβδομάδος Εισηγήσεων και Συζητήσεων». Δέν ήδυνήθη νά πραγματοποιήση την ύπόσχεσιν τής και λόγω τής άσθενείας μου και εκ του γεγονότος ότι έταλαιπωρήθη κατά τισούτων τρόπον, ώστε αντί ένισχύσεως και έπιβραβεύσεως των τόσων κόπων τής νά άσθανθή βαθείαν άπογοήτευσιν ή όποία, πιθανόν και νά μειώση εις τό μέλλον την δραστηριότητά τής. Σοφή λαϊκή παροιμία λέγει: «Στόν τόπο μας τό πατηγόρι τό πολύ τρεις μέρες κρατεί». Παράδοσις, άλλως τε τής Φυλής μας είναι ή άχαριστία ή και ή έξόντωσις των ανθρώπων που δημιουργούν και ή καταστροφή του έργου των.

στ) ΕΞΑΓΩΓΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ. Η Σχολή έχει όργανώσει μίαν «Έβδομάδα καπνού», εις την όποίαν μετέσχον ειδικοί τεχνικοί και οικονομικοί έπιστήμονες, ως και διακεκριμένοι πολιτικοί. Δυστυχώς ή Σχολή δέν έδημοσίευσε τός σχετικές εισηγήσεις και συζητήσεις. Όταν έγιναντο, ή Σχολή δέν ειχε νά πληρώση ούτε τό τέταρτον των άμοιβών των Καθηγητών τής!

ζ) ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟΝ. Τό θέμα, παρά τός τόσας ένδιαφερούσας έπιπτώσεις του δέν είναι τής άρμοδιότητος τής Σχολής. Η άπασχόλησίς τής με τό θέμα αυτό θα έθεωρείτο «πολυπραγμοσύνη». Θεωρείται άκόμη πολυπραγμοσύνη (!) από στενοκεφάλους και άνοήτους ή άπασχόλησίς τής με τά προβλήματα τής «τουριστικής βιομηχανίας» και τής «ναυτιλίας», αντί νά χειροκρο-

τούται τὰ «Κέντρα Τουριστικής και Ναυτιλιακής Ἐκπαιδεύσεως», ὡς και ἡ «Σχολὴ Ξεναγῶν» ὡς ἔργα ἔθνικῆς σημασίας, τῷ ὄντι, ἀπίστευτον ἀλλὰ δυστυχῶς ἀληθές.

η) ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ. Ἡ Σχολὴ ὠργάνωσε διαλέξεις καὶ συζητήσεις, μετέφρασε καὶ ἐξίδωκε τὸ περίφημον Γαλλικὸν «Γενικὸν Λογιστικὸν Πλάνον», ὡς και τὸ Αὐστραλιανόν, ἔχει δὲ ἔτοιμον τὴν μετάφρασιν τοῦ Ἑλβετικοῦ καὶ τοῦ Γιουγκοσλαβικοῦ Σχεδίου, χάρις εἰς τὸ πολῦτιμον ἐνδιαφέρον τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ΟΧΟΑ κ. Σπ. Βασιλείου. Ἡ Σχολὴ ἐπίσης ἴδρυσεν Ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην τοῦ Ἑλληνικοῦ Λογιστικοῦ Σχεδίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν μου καὶ μὲ εισηγητὰς τοὺς κ.κ. Σ. Βασιλείου, Σ. Λιζάρδου, Γ. Νέζην καὶ Δ. Παπαδημητρίου. Ἡ Ἐπιτροπὴ προσφέρουσα ΔΩΡΕΑΝ τὰς ἀπηρεσίας τῆς—ἡ Γαλλία ἐσπανάθη ἑκατομμύρια φράγκα—δὲν ἠδυνήθη νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον τῆς, οὐχὶ βεβαίως ἐξ εὐθύνης τῆς. Ἄξιζεν νὰ ἐξετασθῇ κάποτε διατὶ δὲν συνεπλήρωσε τὴν ἀποστολήν τῆς, τὴν ὅποιαν μὲ τὸσον ἐνθουσιασμὸν ἀνέλαβε.

θ) ΕΚΒΙΟΜΗΧΑΝΙΣΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ. Τὸ θέμα εἶναι κατ' ἐξοχήν τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Σχολῆς, ἡ ὅποια ἠρέκηθη νὰ ὀργανώσῃ μόνον σχετικὰς διαλέξεις διαπρεπῶν, πρᾶγματι, ὀμιλητῶν. Ἀλλὰ συνήτησε ἀπροσδοκίτους ἀντιδράσεις, ὅτι π.χ., στρέφεται κατὰ τῆς γεωργίας (!), ὅτι ἐξυπηρετεῖ καταπιταλιστικὰ συμφέροντα (!), ὅτι λαμβάνει θέσεις κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν (!), ὅτι διαπιπέται ἀπὸ πνεῦμα ἀντιαμερικανικόν (!), ὅτι τελεῖ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν κουκουέδων ὑποστηρικτῶν τῆς θεωρίας «τῆς βαρεῖα βιομηχανίας», ὅτι ἡ ἐκβιομηχάνισις τῆς Χώρας προπαρασκευάζει νέα Δεκεμβριανά, ὅτι εἰμῆθα ὄργανα τοῦ Συνδέσμου τῶν Βιομηχάνων, ὅτι... δηλαδὴ ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ λεχθῇ ἀπὸ ἀνοήτους, ἀπὸ ἀρητῆς, ἀπὸ συκοφάντας... εἰς μίαν Χώραν πνευματικῶς καὶ οικονομικῶς ὑποαναπτυγμένην, εἰς μίαν Χώραν «πνευματικῶς καὶ ψυχικῶς παραγμένην» ὅστερ' ἀπὸ τὸν κλονισμὸν ἐνὸς πολέμου, μίᾳ κατοχῆς καὶ ἐνὸς ἐμφυλίου σπαραγμοῦ...

ι) ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΥΠΕΔΑΦΟΥΣ. Μὲ τὸ θέμα αὐτὸ δὲν ἀπησχολήθη ἡ Σχολὴ. Ἄλλοι εἶναι ἀρμόδιοι, ἀλλ' ἄξιζεν νὰ ἐξαρθῇ ἐδῶ ὅτι διὰ πρώτην φοράν ἐιδεδόχθη τὸ μάθημα τῆς «Μεταλλευτικῆς Οἰκονομίας, Νομοθεσίας καὶ Πολιτικῆς» ὑπὸ διακεκριμένου ἐπιστήμονος, ὡς ὁ κ. Γ. Ξυλόπουλος, τ. Γεν. Διευθυντῆς τῶν Μεταλλείων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ὁ Συνεργάτης Σας κ. Εὐ. Σκόθος, στρεφόμενος contra omnes, συμπεριλαμβάνει ὅλους ἀδίκως καὶ τὴν Σχολὴν μας καὶ συνεπῶς εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ τὸν πληροφορήσω : α) ὅτι οἱ Καθηγηταὶ εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Σχολὴν πληρώνονται καθ' ὥραν πραγματοποιουμένης διδασκαλίας καὶ ὄχι ἐπὶ μισθῷ. Βεβαίως ἡ ἐκτέλεσις καθήκοντος εἶναι πρωτίστως ἔργον συνειδήσεως, ἀλλὰ τὸ ἀκολουθοῦμεν ὑπὸ τῆς Σχολῆς σύστημα ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νὰ πραγματοποιοῦνται τὰ 93 % τοῦλάχιστον τῶν προγραμματιζομένων ὥρῶν διδασκαλίας,

β) άπαντες σχεδόν οι Καθηγηταί οι διδάσκοντες εις την Σχολήν και τὰ νεοσύστατα «Κέντρα Ειδικής Έκπαιδύσεως» (Όργανώσεως και Διοικήσεως, Κοινωνικών Σπουδών, Στατιστικής, Ναυτιλιακών Σπουδών, Τουρισμού) έχουν εκδώσει τὰς παραδόσεις των. Ό κ. Σκόθος παρακαλείται νά άναμείνη την έντός όλίγων ημερών κυκλοφορούσαν «Διοικητική Έπετηρίδα» τής Σχολής διά νά πληροφορηθή τό έπιστημονικών έργων τών Διδασκόντων και τήν εκπαιδευτικήν των δράσιν, όσόν ουδείς ήρνήθη ποτέ ή έσχαλίσει τό Άκαδημαϊκόν των ήθος, όπερ άποτελεί τό λαμπρότερον δίδαγμα διά τούς νέους και

γ) ότι οι Καθηγηταί τής Σχολής δέν είναι μόνιμοι διά νά ήφισυχάζουν άμα τώ διορισμώ των και νά εισπράττουν τήν πρώτην εκάστου μηνός τόν μισθόν των, ώς λέγει ό κ. Σκόθος, άλλ' είναι επί πενταετεί θητεία μετά τήν λήξιν τής όποίας επανακρίνονται.

— 4 —

Ό Συνεργάτης Σας όρθώς καλεί τās Σχολάς νά τεθούν εις τήν διάθεσιν τής Κυβερνήσεως τής Χώρας. Καθήκον και τιμή των είναι. Η Άνωτάτη Βιομηχανική Σχολή, διαθέτουσα, πράγματι, εκλεκτά στελέχη, είναι πρόθυμος νά διαφωτίση, νά καθοδηγήση και νά συντρέξη πάσαν κοινωφελή προσπάθειαν. Ούδεις ποτε ήρνήθη τήν εκτέλεσιν καθήκοντος και πάντοτε, όπότε εκλήθη, τό εξετέλεσε πρόθυμώς και είναι έτοιμη νά προσφέρη και εις τό μέλλον τās υπηρεσίας της. Έχει πλήρη επίγνωσιν τού χρέους της και άπέναντι τού Κράτους και άπέναντι τής Κοινωνίας. Γνωρίζει ότι είναι άνώτατον πνευματικόν ίδρυμα εις τήν διάθεσιν τού Έθνους: άλλως ή Σχολή θά ήτο άναξία τού κύρους και τής τιμής μετά τής όποίας περιβάλλεται, τής άποσταλής της, τών Ίδρυματικών της.

Άθήναι 31-8-1960

ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑ-ΓΩΑΝΝΟΥ